

Pozitivno ocenjena ideja da se do pronalaženja adekvatnijih rešenja ležište „Bajovac” aktivira kao zamenski kapacitet za Ibarske rudnike

U okviru problematike buduće eksploatacije uglja Zapadno-moravskog basena analiza ležišta „Bajovac” nedvosmisleno je utvrdila opravdanost njegovog ponovnog otvaranja. Ovo je zaključak rada koji su napisali Nebojša Vidanović, Rade Tokalić, Ljubinko Savić i Suzana Lutovac, stručnjaci Rudarsko-geološkog fakulteta iz Beogradu i Fakulteta tehničkih nauka iz Kosovske Mitrovice. Istraživanje su obavili u okviru projekta TR 33029 „Izučavanje mogućnosti valorizacije preostalih rezervi uglja u cilju obezbeđenja stabilnosti energetskog sektora Republike Srbije”, koje je finansiralo Ministarstvo prosvete i nauke. Stručni rad „Opravdanost ponovne eksploatacije uglja iz ležišta „Bajovac” objavljen je 2013. godine objavljen u časopisu „Mining and Metallurgy Engineering Bor”.

Ugalj je osnovni energetski potencijal Republike Srbije. Više od polovine električne energije koja se proizvede u našoj zemlji je iz ovog resursa, što znači da je potrebno aktivirati nova potencijalno eksploatabilna ležišta ove sirovine.

Zapadno-moravski ugljeni sloj sačinjava jedinstveni ugljonosni lokalitet na području Bresnica-Tavnik-Lađevci. Rudnik „Bajovac” se nalazi u severoistočnom delu basena (Čačak-Kraljevo). Ukupna površina basena iznosi 1000 km², dok produktivno ugljonosno područje rudnika „Bajovac” zahvata prostor od 1,5 km². Godinama je ugalj eksploatisan u području Bresnica-Tavnik-Lađevci sa četiri ugljenokopa: „Bresnica”, „Voljače”, „Tavnik” i „Bajovac”.

Rudnik „Bajovac” se nalazi kod sela Lađevci u blizini Kraljeva. Na bazi podataka iz istraženih bušotina u panonsko-pontijskoj ugljonosnoj seriji utvrđene su dve ugljonosne zone - gornja sa dva ugljena sloja i donja sa pet, pri čemu je samo gornja od ekonomske vrednosti. Nakon tektonskog prikaza basena, sirovinske baze, tehničko-tehnoloških uslova eksploatacije, dinamike proizvodnje i veka trajanja, autori zaključuju da je detaljna tehnoekonomska analiza ležišta „Bajovac” nedvosmisleno utvrdila opravdanost njegovog ponovnog otvaranja. Osnovna ideja kojom su se autori rukovodili je da se ovo ležište aktivira kao zamenski kapacitet za Ibarske rudnike do trenutka iznalaženja adekvatnijih rešenja.

Za analizu mogućnosti eksploatacije uglja iz ovog ležišta korišćena je raspoloživa tehnička dokumentacija uz istovremenu konsultaciju sa relevantnim stručnjacima. U okviru istraživanja su predložena osnovna tehnička rešenja otvaranja, metode otkopavanja, potrebna radna snaga po broju i strukturi, kao i potrebna oprema. Ekonomska analiza, koja je obuhvatila troškove, tržište cena i ostale relevantne pokazatelje, dala je pozitivne rezultate. Stoga se generalno može dati pozitivna ocena ovakvog projekta.